

Dosarul nr. 2rac-218/21

2-19151821-01-2rac-05082021

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. I. Dadu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secieru)

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Basconserv”, Popa Valeriu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Basconserv”, în proces de lichidare împotriva Cooperativei de Întreprinzător „Fructagrocom” cu privire la anularea actelor juridice,

împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Basconserv”, Popa Valeriu și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

constată:

La data de 19 septembrie 2019 lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CÎ „Fructagrocom”, solicitând anularea facturilor fiscale privind eliberarea producției conservate în sumă totală de 563 265 de lei și încasarea din contul pârâtului a sumei de 563 265 de lei.

În motivarea acțiunii lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu, a invocat că la 17 martie 2017, instanța de insolvență Curtea de Apel Chișinău a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro” privind declararea insolvențității debitorului SRL „Basconserv”, fiind numit în funcție de administrator provizoriu în perioada de observație Ploșniță Emanoil, aplicate sechestrurile pe bunurile, inclusiv hârtiile de valoare și conturile bancare ce aparțin debitorului. De asemenea, a fost obligat debitorul de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu

privire la activitatea și patrimoniul său, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii, care vor fi reținute de administratorul provizoriu spre documentare.

Lichidatorul a afirmat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro”, constatată insolvabilitatea și intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Basconserv”, cu desemnarea lui Ploșniță Emanoil în funcție de administrator al insolvabilității.

A menționat că la 07 august 2018, instanța de insolvabilitate a dispus intrarea imediată în faliment cu confirmarea procedurii insolvabilității prin procedura generală a falimentului, dizolvarea SRL „Basconserv”, desemnarea în calitate de lichidator pe Popa Valeriu, stabilirea procedurii de lichidare a patrimoniului în conformitate cu condițiile lichidării patrimoniului în cadrul procedurii generale a falimentului a Legii insolvabilității, încheierea fiind publicată în Monitorul Oficial la 24 august 2018.

Lichidatorul Popa Valeriu a declarat că, luând cunoștință de facturile fiscale eliberate de către SRL „Basconserv”, atât în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, cât și după înaintarea cererii introductive, a constatat că contabilul-șef Bunescu Claudia, fiind și executoarea funcției de administrator, în perioada ultimelor 4 luni până și după admiterea cererii introductive spre examinare, după 17 martie 2017, a eliberat persoanei juridice Cooperativa de întreprinzător „Fructagrocom” bunuri, producție conservată potrivit facturilor fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017 în sumă de 278 208 lei, seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei, seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 de lei, în total 563 265,60 de lei.

A indicat că eliberarea bunurilor, producției conservate a fost efectuată de către Bunescu Claudia în contul datoriei deținute față de CÎ „Fructagrocom”, ultima având calitatea de creditor al debitorului SRL „Basconserv”, potrivit actului de verificare perfectat în urma decontărilor reciproce între companii pe perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2016. Faptul eliberării bunurilor de la SRL „Basconserv” către CÎ „Fructagrocom” se confirmă prin facturile fiscale enumerate supra, reflectate în actul de verificare a decontărilor reciproce între părți la 30 septembrie 2019.

A relatat lichidatorul că, în temeiul încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017 privind admiterea cererii introductive spre examinare, ca măsură de asigurare a fost aplicat sechestru pe bunurile debitorului. Totodată, potrivit art. 53 alin. (1) din Legea insolvabilității, din momentul admiterii cererii introductive spre examinare, creditorii nu mai pot solicita debitorului executarea creanțelor în mod individual. Iar, conform art. 104 din Legea insolvabilității, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: d) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului; g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Lichidatorul SRL „Basconserv” consideră că eliberarea producției conservate în perioada atât în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, cât și după depunerea cererii introductive, a afectat interesele creditorilor.

A solicitat anularea actelor juridice privind eliberarea producției conservate în sumă totală de 563 265 de lei, inclusiv: în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive - factura fiscală seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017 în sumă de 278 208 lei, după depunerea cererii introductive - facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 de lei, seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017, în sumă de 90 633,60 de lei, în total 285 057, 60 de lei, ca fiind acte juridice frauduloase încheiate de debitor în perioada de 4 luni până la depunerea cererii introductive și în perioada de observație care a afectat drepturile creditorilor, conform art. 104 lit. a) și art. 106 alin. (1) din Legea insolvenței și încasarea din contul CÎ „Fructagrocom” a sumei de 563 265, 60 de lei.

La data de 23 septembrie 2019, CÎ „Fructagrocom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Basconserv”, în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei în sumă de 602 487,40 de lei și a taxei de stat în sumă de 18 074,65 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că între CÎ „Fructagrocom” și SRL „Basconserv” au avut loc mai multe tranzacții de vânzare-cumpărare. Pentru marfa procurată SRL „Basconserv” a achitat suma parțial, înregistrând o datorie în sumă de 602 487,40 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale și actul de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” din 31 decembrie 2016, semnate de ambele părți.

CÎ „Fructagrocom” a afirmat că a depus în instanța de insolvență cerere de validare a creanței, însă, creanța a fost validată cu „0” lei, pe motiv că există un litigiu de drept ce urmează a fi examinat de către instanța de drept comun.

A solicitat încasarea din contul SRL „Basconserv” în proces de insolvență în beneficiul CÎ „Fructagrocom” a datoriei în sumă de 602 487, 40 de lei și a taxei de stat în sumă de 18 074,65 de lei.

Prin încheierea din 03 martie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, cauzele civile au fost conexe într-un singur proces.

Prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, a fost încetat procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Fructagrocom” către SRL „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei, deoarece într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, acțiunea depusă de lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 noiembrie 2020 lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

La data de 05 iulie 2021 lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a indicat că la emiterea deciziei au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, iar, circumstanțele cauzei nu au fost constatate just și a fost dată o apreciere incorectă situației de fapt.

Recurentul a menționat că instanța de apel nu a luat în considerație materialele prezentate cu privire la aflarea debitorului în proces de insolvență și că litigiile ce țin de masa debitoare sunt judecate de instanța de insolvență, în cadrul procesului de insolvență.

A invocat că instanțele ierarhic inferioare s-au expus doar asupra art. 104 lit. d) din Legea insolvenței, potrivit căruia lichidatorul a solicitat anularea actelor în sumă de 278 208 lei, fără a se expune asupra sumei de 285 057,60 de lei, asupra actelor privind eliberarea bunurilor după înaintarea cererii introductive conform art. 104 lit. g) din Legea insolvenței, instanța constatând că aceste norme nu sunt întemeiate, fapt ce confirmă aplicarea eronată a Legii insolvenței la judecarea litigiului.

Lichidatorul a menționat că cererea de chemare în judecată cu privire la anularea actelor juridice care afectează bunurile debitorului SRL „Basconserv”, urma a fi examinată în cadrul procesului de insolvență, deoarece, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței, doar instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 10 iunie 2021 și a fost expediată părților la 19 iulie 2021.

Astfel, recursul, declarat la data de 05 iulie 2021, este în termen.

La data de 06 august 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimătei CÎ „Fructagrocom” și a avocatului Bortă Ghenadie (f.d. 43, 242, 243 volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 07 septembrie 2021 CÎ „Fructagrocom”, reprezentată de avocatul Bortă Ghenadie, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, invocând că la înaintarea acțiunii lichidatorul SRL „Basconserv” a acționat abuziv, cu rea-credință, urmărind încasarea unor mijloace financiare necuvenite, prin anularea facturilor preluate din cererea de validare a creanței înaintate de creditorul CÎ „Fructagrocom” (f.d. 219-223, volumul II).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 29 decembrie 2021 a considerat recursul admisibil și a

dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 17 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro” privind declararea insolvenței debitorului SRL „Basconserv”, fiind numit în funcție de administrator provizoriu în perioada de observație Ploșniță Emanoil și aplicate sechestre pe bunurile, inclusiv hârtiile de valoare și conturile bancare ce aparțin debitorului. De asemenea, a fost obligat debitorul de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și patrimoniul său, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii, care vor fi reținute de administratorul provizoriu spre documentare (f.d. 5-6, volumul I).

Prin hotărârea din 05 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro, fiind constatată insolvența debitorului și intentat procesul de insolvență față de SRL „Basconserv”, cu desemnarea lui Ploșniță Emanoil în funcție de administrator al insolvenței (f.d. 12, volumul I).

Prin încheierea din 07 august 2018 a instanței de insolvență a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a dispus intrarea imediată în faliment cu confirmarea procedurii insolvenței prin procedura generală a falimentului, dizolvarea SRL „Basconserv”, fiind desemnat în calitate de lichidator Popa Valeriu. A fost stabilită procedura de lichidare a patrimoniului în conformitate cu condițiile lichidării patrimoniului în cadrul procedurii generale a falimentului a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (f.d. 13, volumul I).

La data de 19 septembrie 2019 lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu, a depus la instanța de insolvență a Judecătoriei Hîncești, sediul Central cerere de chemare în judecată împotriva CÎ „Fructagrocom”, solicitând anularea facturilor fiscale

privind eliberarea producției conservate în sumă totală de 563 265 de lei și încasarea din sumei de 563 265 de lei.

Totodată, la data de 23 septembrie 2019, CÎ „Fructagrocom” a depus la Judecătoria Hîncești sediul Central, în ordine generală, cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Basconserv”, în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei în sumă de 602 487,40 de lei și a taxei de stat în sumă de 18 074,65 de lei.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2019, instanța de insolvență a Judecătoriei Hîncești, sediul Central a admis cererea CÎ „Fructagrocom” și a transmis Judecătoriei Hîncești, sediul Central cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv”, în proces de lichidare împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea actelor juridice ce afectează bunurile debitorului, pentru soluționarea posibilității conexării și examinării într-o singură procedură cu cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Fructagrocom” împotriva SRL „Basconserv”, în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei.

Prin încheierea din 03 martie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cauzele civile au fost conexe într-un singur proces.

Astfel, cauzele civile au fost examinate în ordine generală civilă de către instanța de drept comun.

Prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, a fost încetat procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Fructagrocom” către SRL „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei, deoarece într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, acțiunea depusă de lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea actelor juridice ce afectează bunurile debitorului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia și menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, limitele apelului și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 19 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în normele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

În cererea de apel, lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu a invocat că acțiunea cu privire la anularea actelor juridice care afectează bunurile debitorului SRL „Basconserv”, urma a fi examinată în cadrul procesului de insolabilitate, deoarece, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității, doar instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare.

Curtea de Apel Chișinău, în decizia contestată, a menționat doar că respinge acest argument al lichidatorului, ca nefondat, fără a supune verificării prevederile legale invocate de către recurent cu privire la competența exclusivă a instanței de insolabilitate.

Astfel, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de

insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Alin. (5) lit. g) al aceluiași articol prevede că principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt: judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolvabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului.

Conform art. 104 alin. (1) lit. d) și g) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii cu privire la anularea actelor juridice), pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: d) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului; g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

În redacția actuală, art. 104 alin. (1) lit. d) și g) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 stipulează că, după intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării următoarelor acte juridice: d) transferurile de bunuri de la debitor către un creditor, efectuate în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive, care au avut ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului; g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel, ajungând la concluzia de a menține hotărârea primei instanțe, nu s-a expus motivat asupra tuturor argumentelor invocate de către lichidatorul SRL „Basconserv”, Popa Valeriu, decizia Curții de Apel Chișinău fiind adoptată pripit, fapt ce indică incontestabil la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European).

Se accentuează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care

instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Însă, la caz, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată, circumstanțele constatate fiind apreciate drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se admite recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Basconserv”, Popa Valeriu.

Se casează integral decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Basconserv”, în proces de lichidare împotriva Cooperativei de Întreprinzător „Fructagrocom” cu privire la anularea actelor juridice, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic